

28 Φεβρουαρίου, 1992

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 276/91).

5 *Αστυνομική Δύναμη — Προαγωγές — Οι περί Αστυνομίας
(Προαγωγές) Κανονισμοί του 1989 (ΚΔΠ 52/89) — Κανονισμός 9
(β) — Προαγωγή κατ' εξαίρεση μελών της Δύναμης που δεν
κατέχουν τα προσόντα της θέσης — Απαραίτητη προϋπόθεση είτε
η επίδειξη εκ μέρους του μέλους ιδιαίτερων ικανοτήτων είτε η
κατοχή από αυτό ιδιάζουσας κλίσης για ειδική εργασία —
Επιτυχής εκτέλεση των καθηκόντων μέλους της Αστυνομίας σε
οποιοδήποτε τομέα δεν συνιστά "ιδιαίτερη ικανότητα".*

10 Ο αιτητής που ήταν υποψήφιος για προαγωγή στη θέση
Υπαστυνόμου προσέβαλε με την προσφυγή του αυτή την απόφαση
του Αρχηγού της Αστυνομίας, που εγκρίθηκε και από τον
Υπουργό Εσωτερικών, με την οποία προήγαγε στην ίδια θέση το
15 ενδιαφερόμενο μέρος, βάσει του Κ.9(β) των περί Αστυνομίας
(Προαγωγές) Κανονισμών του 1989 (ΚΔΠ 52/89) που επιτρέπει
κατ' εξαίρεση την προαγωγή σε ανώτερη θέση μελών της Δύναμης
που δεν κατέχουν μεν τα απαιτούμενα για τη θέση προσόντα αλλά
έχουν ιδιαίτερες ικανότητες ή κατέχουν ιδιάζουσα κλίση σε ειδική
εργασία.

20 Ο αιτητής ισχυρίστηκε πως το ενδιαφερόμενο μέρος δεν
κατείχε τα προσόντα που απαιτούνταν από τον Κανονισμό 9(β)
ότι η απόφαση προαγωγής του ήταν ανατιολόγητη και λήφθηκε

κατά κατάχρηση εξουσίας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

5

Ο Κανονισμός 9(β) δεν αφήνει την κατ' εξαίρεση προαγωγή μελών της Αστυνομίας στην απόλυτη διακριτική ευχέρεια του Αρχηγού της Αστυνομίας με μόνη επιφύλαξη την έγκριση του Υπουργού. Αντίθετα, συναρτά αυτής της κατηγορίας τις προαγωγές με τις ασυνήθιστες ιδιότητες που ρητά απαιτεί ο Κ.9(β) που διακρίνουν τον προαγόμενο από άλλα μέλη της Δύναμης. Επιτυχής εκτέλεση των καθηκόντων μέλους της Αστυνομίας σε οποιοδήποτε τομέα δε συνιστά "ιδιαίτερη ικανότητα". Ιδανικά, αυτό απαιτείται και είναι το επιθυμητό για κάθε μέλος της Δύναμης. Ιδιαίτερη ικανότητα είναι ικανότητα η οποία, λόγω του μεγέθους της, ξεχωρίζει τον κάτοχο της από άλλα μέλη της Δύναμης που εκτελούν με επιτυχία το έργο τους, ενώ ιδιάζουσα κλίση για ειδική εργασία υποδηλώνει ιδιότητες, όπως για παράδειγμα δεξιοτεχνία για συγκεκριμένη εργασία, που προσιδιάζουν στο άτομο του προαγομένου. (Για την έννοια του ρήματος "ιδιάζω" βλ. Λεξικό Πρωίας, σελ. 1178). Στην απόφαση του Αρχηγού της Αστυνομίας, όπως έχουμε αναφέρει, δεν προσδιορίζεται ούτε η ιδιαίτερη ικανότητα του αιτητή, ούτε η ιδιάζουσα κλίση του για ειδική εργασία. Εξέταση του υπηρεσιακού φακέλου του ενδιαφερόμενου μέρους και πάλι δε στοιχειοθετεί την κατοχή των προσόντων που θα καθιστούσαν ευχερή την επίκληση του Κ.9(β) για την κατ' εξαίρεση προαγωγή του.

10

15

20

25

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

30

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος προάχθηκε στη θέση Υπαστυνόμου αντί του αιτητή.

35

Π. Φρακάλας, για τον αιτητή.

Μ. Ευαγγέλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

40

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Πικής ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

5 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ο Γ. Παπαχαριδής, Αναπληρωτής Υπαστυνόμος, κάτοχος της οργανικής θέσης Λοχία στην Αστυνομική Δύναμη, προάχθηκε σε Υπαστυνόμο με απόφαση του Αρχηγού της Αστυνομίας που λήφθηκε στις 31.12.90 και εγκρίθηκε στην ίδια μέρα από τον Υπουργό των Εσωτερικών. Η προαγωγή διενεργήθηκε βάσει του Κ. 10 9(β) των Περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών του 1989 (Κ.Δ.Π. 52/89) που επιτρέπει κατ' εξαίρεση την προαγωγή σε ανώτερη θέση μελών της Δύναμης που δεν 15 κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα· όπως ήταν η περίπτωση του ενδιαφερόμενου μέλους που δεν κατείχε τα προβλεπόμενα προσόντα για προαγωγή στη θέση του Υπαστυνόμου. Η εξαίρεση βέβαια υπόκειται σε περιορισμούς που αφορούν:

20 (α) Την κατοχή, από τον προαγόμενο, των ιδιοτήτων που προβλέπει ο Κ. 9(β), και

(β) Την ποσοστιαία αναλογία των κατ' εξαίρεση προαγόμενων που δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσοστό του 10% του συνόλου εκείνων που 25 προάγονται. (Άρθρο 13Α(8) του Περί Αστυνομίας, Κεφ. 285).

30 Οι ιδιότητες που θεσμοθετεί ο Κ. 9(β) για παρέκκλιση από τον κανόνα είναι η επίδειξη εκ μέρους του μέλους, υπέρ του οποίου ενεργοποιούνται οι διατάξεις του, ιδιαίτερων ικανοτήτων ή κατοχή (έχει) ιδιαίτερης κλίσης σε ειδική εργασία.

35 Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση υπέβαλε ότι η προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέλους έγινε ενόψει των ιδιαίτερων ικανοτήτων του ή της ιδιαίτερης κλίσης του στη συλλογή πληροφοριών που είναι και ο τομέας στον οποίο υπηρετεί (Κ.Υ.Π.). Οι ιδιαιτερότητες αυτές 40 καθιστούσαν εύλογη την προαγωγή του. Στην απόφαση του Αρχηγού της Αστυνομίας δε μνημονεύεται ούτε προσδιορίζεται η ιδιαιτερότητα των ικανοτήτων ή η προσιδιάζουσα κλίση του ενδιαφερόμενου μέλους που

οδήγησε στην επίκληση των διατάξεων του Κ.9(β). Γίνεται μόνο αναφορά στα στάδια της υπηρεσίας του και διαπιστώνεται ότι υπηρέτησε σχεδόν σε όλα τα τμήματα της Αστυνομικής δύναμης και ότι "τις περισσότερες όμως εμπειρίες τις απέκτησε στην Κ.Υ.Π., στον τομέα της συλλογής, επεξεργασίας και εκτέλεσης πληροφοριών που σχετίζονται με την ασφάλεια του κράτους". Η απόκτηση εμπειριών στον κλάδο όπου μέλος της Δύναμης υπηρετεί, όσο μεγάλη και αν είναι, δε μπορεί παρά να χαρακτηριστεί ως φυσιολογική συνέπεια. Η απόφαση του αρχηγού της Αστυνομίας δε στοιχειοθετεί τις προϋποθέσεις για την επίκληση των προνοιών του Κ. 9(β). Εν πάση περιπτώσει η αιτιολογία η οποία παρέχεται δε θεμελιώνει το βάθος για την προαγωγή του ενδιαφερόνου μέρους κατ' εξαίρεση, και γι' αυτό μπορεί να χαρακτηριστεί ως μη δεόντως αιτιολογημένη. Μπορεί όμως η απόφαση να συσχετιστεί με τον υπηρεσιακό φάκελο του ενδιαφερόμενου μέρους (εφόσο δεν αποκλείεται η δυνατότητα αυτή βάσει του κειμένου της απόφασης) και με έρεισμα το τεκμήριο της νομιμότητας να υποθέσουμε ότι εξετάστηκε ο υπηρεσιακός φάκελος του ενδιαφερόμενου μέρους πριν τη διενέργεια της προαγωγής του. Το ίδιο όμως φαίνεται ότι δε μπορεί να ισχύσει για την έγκριση της απόφαση από τον Υπουργό που εκ πρώτης όψεως συναρτάται αποκλειστικά με την εισήγηση του Αρχηγού της Αστυνομίας. Περιορίζομαι στο στάδιο αυτό να διαπιστώσω ότι εκ πρώτης όψεως δε θεμελιώνονται στην απόφαση του αρχηγού της αστυνομίας οι προϋποθέσεις για επίκληση του Κ. 9(β) και για το λόγο αυτό η απόφαση είναι ανατιολόγητη.

Ο αιτητής, Λοχίας της Αστυνομικής δύναμης, νεώτερος μεν στην υπηρεσία σε σύγκριση με το ενδιαφερόμενο μέρος, αλλά κάτοχος των προσόντων για προαγωγή στη θέση του Υπαστυνόμου, προσβάλλει την απόφαση με έρεισμα τα δικά του συμφέροντα για προαγωγή και επιζητεί την ακύρωσή της λόγω έλλειψης αιτιολογίας και κυρίως για κατάχρηση εξουσίας η οποία, όπως ισχυρίζεται, πηγάζει από το γεγονός ότι το ενδιαφερόμενο μέρος δεν κατείχε τα προσόντα για προαγωγή βάσει του Κ. 9(β). Η θέση του αιτητή είναι ότι όχι μόνον το ενδιαφερόμενο μέρος δεν είχε τα απαιτούμενα προσόντα για προαγωγή αλλά ότι ο ίδιος είχε υπέρτερες

διεκδικήσεις, όπως διαγράφονται από τα υπηρεσιακά του στοιχεία, για ανέλιξη στη θέση του Υπαστυνόμου. Στην απόφασή του ο αρχηγός της Αστυνομίας δεν προβαίνει σε οποιαδήποτε σύγκριση μεταξύ του αιτητή και του ενδιαφερόμενου μέρους, ούτε και ενώπιόν μου τίθεται θέμα άμεσης σύγκρισης των διεκδικήσεων των δύο μελών της Αστυνομίας για προαγωγή. Γι' αυτό δε θα επεκταθώ σε λεπτομέρειες των υπηρεσιακών τους στοιχείων. Σε γενικές γραμμές οι δύο υποψήφιοι είχαν περίπου την ίδια αξία με μέτρο σύγκρισης τις ετήσιες εκθέσεις τους. Ότι καταδεικνύεται είναι ότι ο αιτητής έχει συμφέρον να προσβάλει την επίδικη πράξη (τούτο άλλωστε δεν έχει αμφισβητηθεί) λόγω του ότι κατείχε τα προσόντα για προαγωγή, και του επηρεασμού των συμφερόντων του από την επιλογή άλλου υποψηφίου.

Το επίδικο θέμα είναι αν εδικοιολογείται η προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους βάσει του Κ. 9(β). Αναδρομή στα υπηρεσιακά στοιχεία που περιέχονται στο φάκελο του ενδιαφερόμενου μέρους αποκαλύπτει ότι πρόκειται περί ικανού, ευσυνείδητου και αφοσιωμένου μέλους της Δύναμης στο καθήκον του, ο οποίος κατά την υπηρεσία του επέδειξε ιδιαίτερο ζήλο στη συλλογή πληροφοριών για την ασφάλεια του κράτους. Και σ' αυτή την εικόνα τίθενται ορισμένα ερωτηματικά στην τελευταία αναφορά για τις υπηρεσίες του, που ετοιμάστηκε στις 28.11.90, και που μπορεί να υποθέσουμε ότι ο Αρχηγός της αστυνομίας είχε ενώπιόν του κατά το χρόνο της διενέργειας της προαγωγής. Στην αναφορά της 28.11.90 για την αξία των υπηρεσιών του το χρόνο εκείνο αξιολογείται ως "Εξαιρετος" σε όλα τα στοιχεία κρίσεως εκτός από την κατάρτισή του στα αστυνομικά καθήκοντα όπου κρίνεται ως "Πολύ Καλός". Ο Βοηθός Αρχηγός Αστυνομίας στις παρατηρήσεις του διατυπώνει επιφυλάξεις για την ορθότητα της ευμενούς αυτής αξιολόγησης με το εξής σχόλιο: "Με εκπλήττει η βαθμολογία του και διερωτούμαι αν ανταποκρίνεται στη πραγματικότητα". Δεν αναφερόμαστε στη μεταγενέστερη έκθεση για τις υπηρεσίες του ενδιαφερόμενου μέρους το 1990, που υποβλήθηκε το 1991, δεδομένου ότι αυτή δεν ήταν ενώπιον του Αρχηγού Αστυνομίας κατά το χρόνο διενέργειας της προαγωγής· προέχει η ερμηνεία του Κ. 9(β). Ο κανόνας αυτός δεν αφήνει την κατ' εξαίρεση προαγωγή μελών της αστυνομίας

στην απόλυτη διακριτική ευχέρεια του αρχηγού της Αστυνομίας με μόνη επιφύλαξη την έγκριση του Υπουργού. Αντίθετα, συναρτά αυτής της κατηγορίας της προαγωγές με τις ασυνήθιστες ιδιότητες που ρητά απαιτεί ο Κ. 9(β) που διακρίνουν τον προαγόμενο από άλλα μέλη της Δύναμης. Επιτυχής εκτέλεση των καθηκόντων μέλους της Αστυνομίας σε οποιοδήποτε τομέα δε συνιστά ιδιαίτερη ικανότητα". Ιδανικά, αυτό απαιτείται και είναι το επιθυμητό για κάθε μέλος της δύναμης. Ιδιαίτερη ικανότητα είναι ικανότητα η οποία, λόγω του μεγέθους της, ξεχωρίζει τον κάτοχό της από άλλα μέλη της δύναμης που εκτελούν με επιτυχία το έργο τους, ενώ ιδιάζουσα κλίση για ειδική εργασία υποδηλώνει ιδιότητες, όπως για παράδειγμα δεξιότητες για συγκεκριμένη εργασία, που προσιδιάζουν στο άτομο του προαγομένου. (Για την έννοια του ρήματος "ιδιάζω" βλ. Λεξικό Πρωΐας, σελ. 1178). Στην απόφαση του Αρχηγού της Αστυνομίας, όπως έχουμε αναφέρει, δεν προσδιορίζεται ούτε η ιδιαίτερη ικανότητα του αιτητή, ούτε η ιδιάζουσα κλίση του για ειδική εργασία. Εξέταση του υπηρεσιακού φακέλου του ενδιαφερόμενου μέρους και πάλι δε στοιχειοθετεί την κατοχή των προσόντων που θα καθιστούσαν ευχερή την επίκληση του Κ. 9(β) για την κατ' εξαίρεση προαγωγή του.

Η προσφυγή επιτυγχάνει. Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται στο σύνολό της βάσει του άρθρου 146.5(α) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.